

گاهنامه ادبی شکوه واژه ها

ویژه نامه
ماه محرم

موسسه آموزش عالی جهاد دانشگاهی کیلان

معاونت دانشجویی و فرهنگی

سال سوم / شماره سیزدهم / ۱۴۰۱/۰۵/۲۳

* اشعار آیینی

* معرفی کتاب (ایستاده در زمان)

* معرفی فیلم (روز واقعه)

* تصاویر عاشورایی

منتديات نور فاطمة عليها السلام

لَبَّيْكَ يَا حُسَيْن

استان گیلان

گاهنامه ادبی شکوه واژه ها

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
موسسه آموزش عالی جهاد دانشگاهی واحد گیلان

ویژه نامه ماه محرم الحرام
۱۴۴۴

شماره : سیزدهم

۱۴۰۱/۰۵/۲۳

سال : سوم

شناسنامه

سخن دبیر :

در گذر تاریخ، ادبیات، زبانی مشترک، برای انسان ها بوده و به داشته های فرهنگی یک

جامعه، اعتبار و ارزش می دهد.

موسسه آموزش عالی جهاد دانشگاهی گیلان در راستای ارتقا جایگاه ادبیات و ارج نهادن به آن، درصدد معرفی و نشر آثار فاخر در این صفحه می باشد.

امید آنکه بتوانیم در راستای این هدف والا و ارزشمند، قدمی به راستی برداشته و مورد توجه شما مخاطبان فرهیخته قرار گیرد.

سپیده ساجدی

دبیر کانون شعر و ادب موسسه

مدیر مسئول گاهنامه ادبی شکوه واژه ها

۰۱۳-۳۳۴۴۸۹۹۴-۷

www.jdrasht.ac.ir

آدرس: رشت، بلوار لاکان، میدان ولایت، مجتمع آموزشی و پژوهشی جهاد دانشگاهی گیلان

صاحب امتیاز
معاونت دانشجویی و فرهنگی

مدیر مسئول
سپیده ساجدی

زیر نظر شورای سردبیری

طراح صفحات و گرافیک
سروناز رحیمی دانش

فهرست

صفحه ۱-۴

(۱) اشعار آیینی

صفحه ۵-۶

(۲) معرفی کتاب (ایستاده در زمان)

صفحه ۷

(۳) معرفی فیلم (روز واقعه)

صفحه ۸-۹

(۳) تصاویر عاشورایی

استان گیلان

گاهنامه ادبی شکوه واژه ها

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
موسسه آموزش عالی جهاد دانشگاهی واحد گیلان

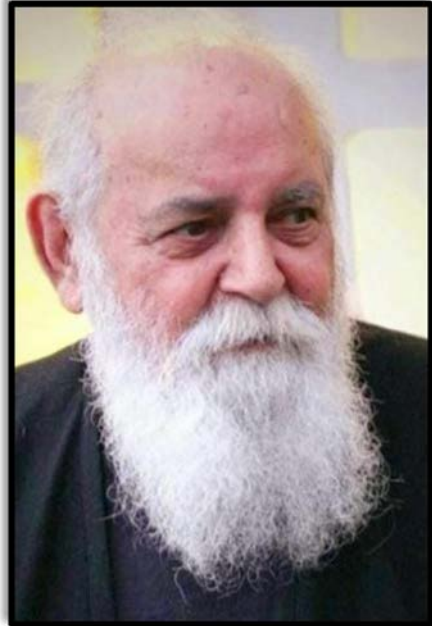
ویژه نامه ماه محرم الحرام
۱۴۴۴

شماره: سیزدهم

۱۴۰۱/۰۵/۲۳

سال: سوم

اشعار آیینی

یا حسین بن علی
خونِ گرمِ تو هنوز
از زمین می جوشد
هر کجا باغِ گلِ سرخی هست
آب از این چشمه‌ی خون می نوشد
کربلایی ست دلم!

هوشنگ ابتهاج

باز باران است، باران حسین بن علی
عاشقان جان شما، جان حسین بن علی
خواه بر بالای زین و خواه در میدان مین
جان اگر جان است قربان حسین بن علی
شمرها آغوش وا کردند، اما باک نیست
وعدۀ ما دور میدان حسین بن علی...
در همین عصر بلا پیچیده عطر کربلا
عطر باران صوت قرآن حسین بن علی
پرچم بیداد را روزی به آتش میکشد
شعله‌های عشق سوزان حسین بن علی
قدسیان از سفره‌اش نان و نمک خوردند و ما
تا ابد هستیم بر خوان حسین بن علی
هر کجا عشق است نام او طنین انداز شد
در جهان برپاست طوفان حسین بن علی
هر کجای خاک من بوی شهادت می دهد
عشقم ایران است، ایران حسین بن علی
گفته بودی «مرد را دردی اگر باشد خوش است»
دردهای ما و درمان حسین بن علی
دست بالا کن بین لبیک گویان آمدند
نوجوانان و جوانان حسین بن علی
دست بالا کن بگو این بار با صوتی جلی
دست های ما به دامن حسین بن علی

ناصر حامدی

استان گیلان

گاهنامه ادبی شکوه واژه ها

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
موسسه آموزش عالی جهاد دانشگاهی واحد گیلان

ویژه نامه ماه محرم الحرام
۱۴۴۴

شماره : سیزدهم

۱۴۰۱/۰۵/۲۳

سال : سوم

اشعار آیینی

اگرچه درد دوری تیره کرده روزگارت را
تو از خاطر نبردی لحظه ای قول و قرارت را
اگرچه جز خزان چیزی ندیدی در تمام عمر
کسی هرگز نخواهد برد از خاطر بهارت را
یقینا بار سنگینی است بار عشق اما تو
به سر منزل رساندی با مشقت کوله بارت را
تو فهماندی به این دنیا اسارت عین آزادی است
که دنیا اینچنین باور کند ایل و تبارت را
کسی نور تو را کتمان نخواهد کرد ای خورشید
اگرچه شام یکسان می کند لیل و نهارت را
تو زخم سینه ات را تاب آوردی که یک روزی
بگیری از خود مادر مدال افتخارت را
چگونه می شود پنهان کند تاریخ بعد از تو
غم پنهان شده در خطبه های آشکارت را
بدون شک کسی در بند تاریکی نمی ماند
اگر تاریخ بسپارد به گوش خود شعارت را

جواد پیشنماز

شام سیاه بودن ، صبح سپید بودن
حال بدیست بین بیم و امید بودن
آن سو فقط سیاهی ، آشفستگی ، تباهی
حتی اگر نخواهی ، باید پلید بودن
این سو امام تنهاست ، لب تشنه بین اعداست
وقتی مراد اینجاست ، باید مرید بودن
این معرکه مهیاست ، این انتخاب با ماست
یا با حسین بودن ، یا با یزید بودن؟!
یا ذلت یزیدی ، یا عزت حسینی؟!
یا روسیاه بودن یا روسفید بودن؟!
در راه دیدن خیر ، باید بریدن از غیر
آری چقدر سخت است شیخ مفید بودن...
هم با امام بودن ، هم با امام مردن
بادا شهید مردن ، بادا شهید بودن

مجتبی حاذق

استان گیلان

گاهنامه ادبی سکوه واژه ها

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
موسسه آموزش عالی جهاد دانشگاهی واحد گیلان

ویژه نامه ماه محرم الحرام
۱۴۴۴

شماره : سیزدهم

۱۴۰۱/۰۵/۲۳

سال : سوم

اشعار آیینی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

شهری که شهره است به مهمان نوازی اش
 یک کشتی شکسته و شاهِ حجازی اش
 یک اسب و یک سوار و دو طفلِ غریب و بعد
 با نامه‌های دعوت و عشق مجازی اش
 از هر کجای قصه بگویم شنیده‌ای
 از یک امیر و صحنه‌ی بوزینه‌بازی اش
 "باز این چه شورش است که در خلق عالم است"
 این قلب‌های خسته که تو می‌گذاری اش؟؟
 این نور چشم کیست که این‌گونه، ای زمین!
 داری به روی سینه‌ی خود می‌نوازی اش؟
 گاهی شروعِ قصه هم از دست‌های توست
 باید قلم شوی و دوباره بسازی اش
 اِقْرَا به نامِ حرفِ گلوبی که تشنه نیست
 بالای نی حکایتِ گردن‌فرازی اش
 گویی که هیچ‌گاه قراری نبوده جز،
 تن‌های خسته با سُم اسبانِ تازی اش

سمیه_قربانپور_دلیوند

شب است مویه کنان حرم به پا خیزید
 غنودگان به زیر علم به پا خیزید
 از این سکوت فروخورده دست بردارید
 نمانده راه جز این لاجرم به پا خیزید
 رسیده بار کج ظالمان به مقصد جهل
 برای آمدن صبحدم به پا خیزید
 بایستید و بخوانید این چه شورش را
 چو خلق عالم با محتشم به پا خیزید
 نشستگان به تماشا، خروش بردارید
 به عزم خودشکنی از عدم به پا خیزید
 قسم به جوهر نون و القلم، قلم بزنید
 دوباره متحد و هم قسم به پا خیزید
 به قدر یک قدم از ظلم و جهل دور شوید
 فقط به عزم همان یک قدم به پا خیزید

پونه نیکوی

استان گیلان

گاهنامه ادبی شکوه واژه ها

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
موسسه آموزش عالی جهاد دانشگاهی واحد گیلان

ویژه نامه ماه محرم الحرام
۱۴۴۴

شماره : سیزدهم

۱۴۰۱/۰۵/۲۳

سال : سوم

اشعار آیینی

شکسته بال و پرم، جرعه ای دوا لطفا
 برای من بنویسید کربلا لطفا
 جدا کنیدم از این آسمان طوفانی
 نفس کم آمده اینجا، کمی هوا لطفا
 دلم گرفته، شبیه پدر قدم بنهید
 شبی به خواب پریشان این گدا لطفا
 بدون دغدغه ای ناگهان مرا ببرید
 کنار گنبد و گلدسته ی طلا لطفا
 دوباره پای من از قافله عقب مانده
 دوباره دست من و دامن شما، لطفا
 همیشه ابر بهارم، همیشه دلتنگم
 دعا کنید برایم، فقط دعا لطفا
 دو چشم ابری من را به یاد بسپارید
 برای من بنویسید کربلا لطفا...

شقایق رضازاده

نام تو آواز دشتی را پریشان کرده است
 موج دریای خزر را هم خروشان کرده است
 رشته کوه عشق تو از دیلمان تا کربلا
 آتش البرز را در سینه پنهان کرده است
 یک نفر بودی ولی با نام های بی شمار
 عشق... ارباب مقاتل را چه حیران کرده است
 عشق، سلمان و سلیمان و سلیم و اسلم است
 عشق در هر جلوه ای خود را نمایان کرده است
 عشق باشد... راه و رسم نوکری هم "واضح" است
 کار هر آئینه را این عشق آسان کرده است
 خانه اهل کرم با خیمه غربت یکی است
 از حسن تا کربلا هی مشق قرآن کرده است
 کاتب نور است و بسم الله الرحمن الرحیم
 خوش نویسی را فقط نذر سلیمان کرده است
 مثل شور دیلمان شور رجزخوانی او
 در صلات ظهر صف ها را پریشان کرده است
 آب ها را شعله ور... آه حسودان را بلند
 شاعر نعم الامیر اینگونه طوفان کرده است
 این غلام دیلمی آخر سعادت مند شد
 لحظه ی آخر لبش را نیزه خندان کرده است
 آه... شد شرمنده زیر سایه ی شمشیرها
 آفتابش را چرا اینگونه مهمان کرده است
 فرق خون و اشک را دیگر نمی فهمد کسی
 مرد... وقتی گریه اش را زیر باران کرده است
 کوه غم صورت بروی صورت اسلم گذاشت
 خشکی لبهای او غم را دوچندان کرده است
 بعد از این لالایی دشتی بخوان دیگر رباب
 کاخ دشمن را همین شب ناله ویران کرده است

نجمه پورملکی

استان گیلان

گاهنامه ادبی شکوه واژه ها

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
موسسه آموزش عالی جهاد دانشگاهی واحد گیلان

ویژه نامه ماه محرم الحرام
۱۴۴۴

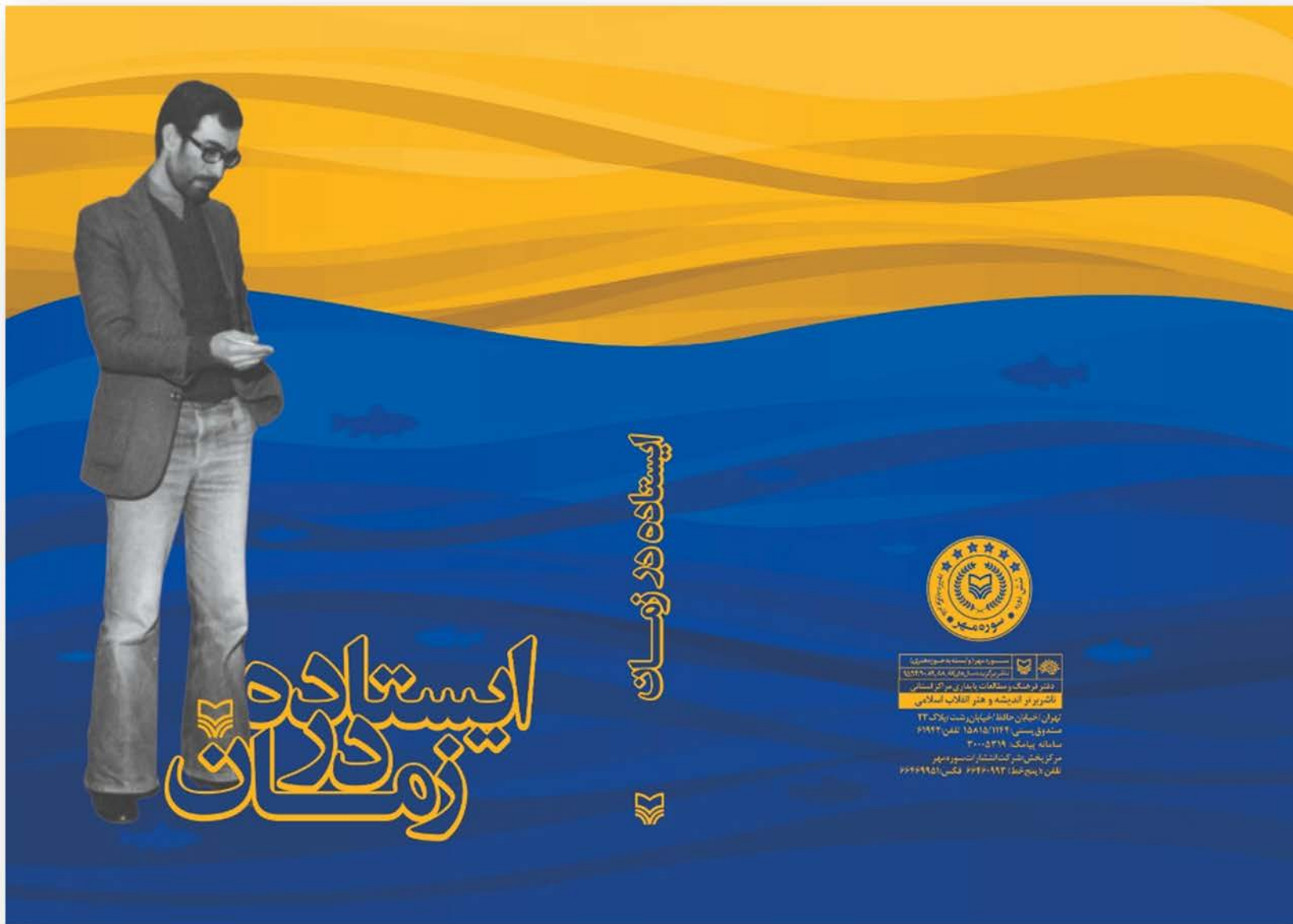
شماره: سیزدهم

۱۴۰۱/۰۵/۲۳

سال: سوم

معرفی کتاب

کتاب ایستاده در زمان، اثر میرعمادالدین فیاضی

کتاب ایستاده در زمان، اثر میرعمادالدین فیاضی، به شرح خاطرات ابوالقاسم حسینجانی از دوران کودکی تا بزرگسالی و فعالیت‌ها و خدمات مختلف او پرداخته است.

ابوالقاسم حسینجانی متولد ۱۳۲۸ شهر انزلی فوق لیسانس الکترونیک از دانشگاه تبریز است.

میرعمادالدین فیاضی در کتاب ایستاده در زمان به سراغ خاطرات ابوالقاسم حسینجانی رفته است. او که امروز نامی آشنا در عرصه ادبیات است، زمانی به دلیل فعالیت‌های سیاسی به ویژه در گیلان شناخته شده است. او تحصیلاتش را در تبریز کامل کرد و مدتی را هم به عنوان فرماندار بندر انزلی مشغول خدمت بود. ابوالقاسم حسینجانی پیش از انقلاب به دلیل فعالیت‌های سیاسی مدتی را در زندان کمیته مشترک ضد خرابکاری گذارند.

او در کتاب ایستاده در زمان، اتفاقات خاص زندگی خود را از دوران کودکی تا بزرگسالی‌اش بیان می‌کند. سختی و فقری که گریبانگیر او و خانواده‌اش بود، تلاش و زحمتی که برای درس خواندن کشید و به طور کلی مسیری که پشت‌سر گذاشت تا به جایگاهی که امروز دارد، برسد. خاطرات ابوالقاسم حسینجانی شما را به سفری در زمان دعوت می‌کند.

این کتاب توسط انتشارات سوره مهر و به همت حوزه هنری گیلان منتشر شده است.

استان گیلان

گاهنامه ادبی شکوه واژه ها

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
موسسه آموزش عالی جهاد دانشگاهی واحد گیلان

ویژه نامه ماه محرم الحرام
۱۴۴۴

شماره : سیزدهم

۱۴۰۱/۰۵/۲۳

سال : سوم

معرفی کتاب

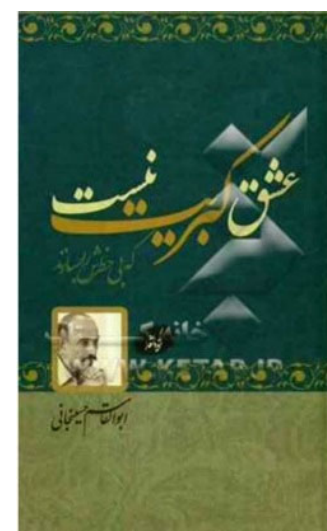
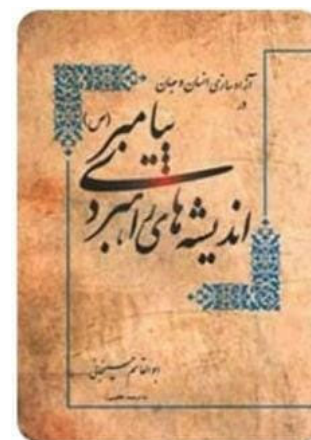
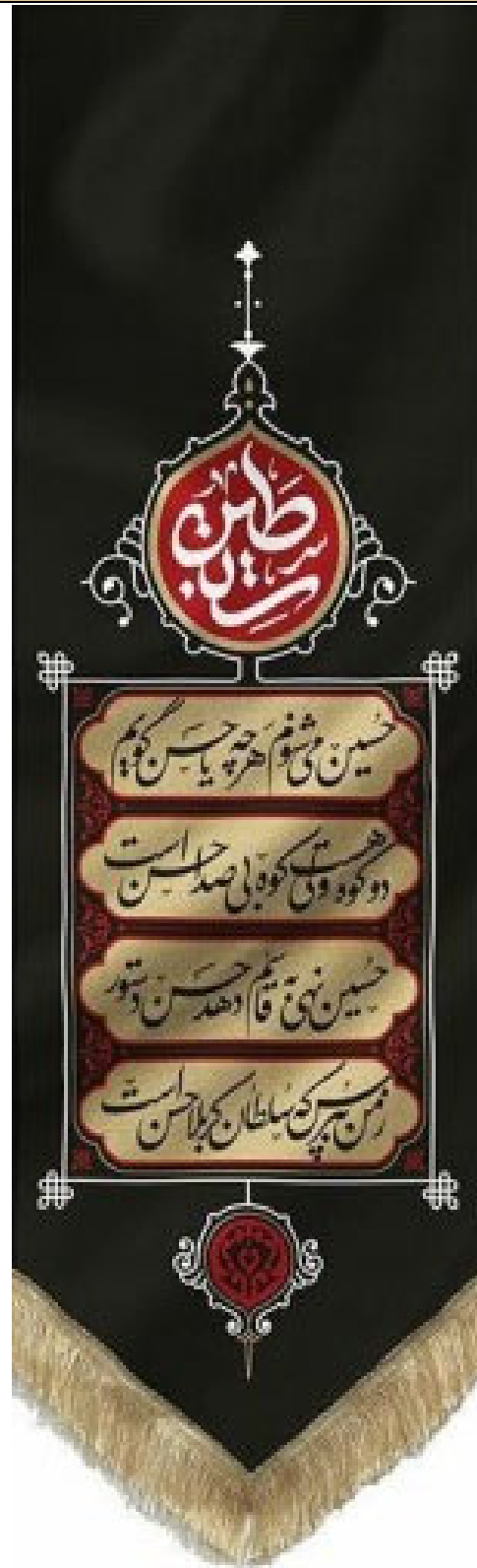
درباره ابوالقاسم حسینجانی

دیگر آثار ابوالقاسم حسینجانی :

جاده و اسب مهیاست، بیا تا برویم
 کربلا منتظر ماست بیا تا برویم
 ایستاده ست به تفسیر قیامت زینب
 آن سوی واقعه پیداست بیا تا برویم
 خاک، درخون خدا می شکفت می بالد
 آسمان، غرق تماشااست بیا تا برویم
 تیغ، در معرکه می افتد و بر می خیزد
 رقص شمشیر چه زیباست، بیا تا برویم
 از سرایشی تردید اگر بر گردیم
 عرش، زیر قدم ماست بیا تا برویم
 دست عباس، به خونخواهی آب آمده است
 آتش معرکه برپاست بیا تا برویم
 زره از موج بیوشیم و ردا از طوفان
 راه ما، از دل دریاست بیا تا برویم
 کاش، ای کاش! که دنیای عطش می فهمید
 آب، مهریه زهراست بیا تا برویم
 چیزی از راه نمانده ست چرا برگردیم
 آخر راه، همین جاست بیا تا برویم
 فرصتی باشد اگر، باز درین آمد و رفت
 تا همین امشب و فرداست بیا تا برویم

ابوالقاسم حسینجانی

استان گیلان

گاهنامه ادبی سکوه واژه ها

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
موسسه آموزش عالی جهاد دانشگاهی واحد گیلان

ویژه نامه ماه محرم الحرام
۱۴۴۴

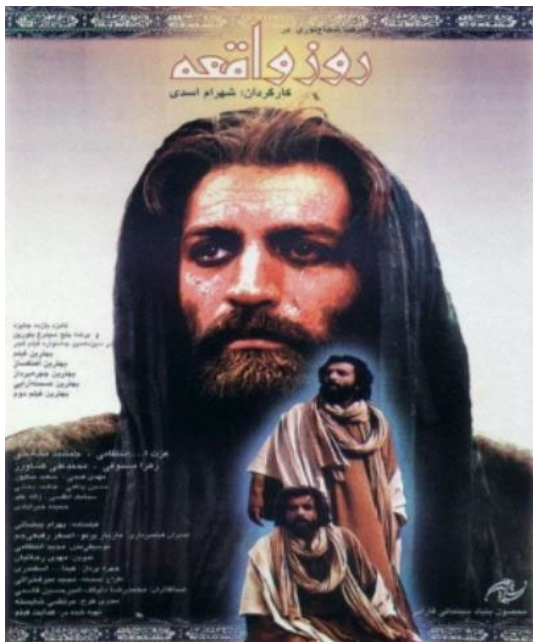
شماره : سیزدهم

۱۴۰۱/۰۵/۲۳

سال : سوم

معرفی فیلم

مرتضی حیدرزاده/ پژوهشگر حوزه فرهنگ

همه شهید شده بودند و او تنها مانده بود. تنها، شاید، یک تنهایی، جملاتی را بر زبان براند تا در تاریخ ماندگار شود و امید ۱/۲ مردان روشن نگاه دارد. اما، بی شک کافی نیست. نه آنکه معتقدیم، معصوم از گذشته و حال و آینده واقف است؟ چرا قامت حسین (ع) هر آنچه بود را به تیغ سپرد؟ تضرع. خواهش برای بیشتر زنده ماندن رسم آزاد مردان نیست. بن مایه کدام مردی در رسالت سبب بوسه تیغ بر گردن گردید؟

العل من قلب یکب من حرم رسول الله من هل من موحد یخاف الله فینا هل من معیث یرجو الله باعانتنا هل من معین یرجو ما عند الله فی اعانتنا، آیا دفاع کننده ای هست که از حرم رسول خدا دفاع کند؟ آیا یگانه پرستی هست که درباره ما از خدا بترسد؟ آیا فریادرسی هست که با فریادرسی از ما به خدا امید داشته باشد؟ آیا مددکاری هست که با کمک به ما امید به آنچه نزد خداست داشته باشد؟ (۱)

(روز واقعه) را، بهرام بیضایی در سال ۱۳۶۳ (روز واقعه) توسط انتشارات ابتکار منتشر کرد. هرچند پیشترها به نگارش درآمده بود و به دلش بود تا خود فیلم را بسازد. بسیاری، ماندگاری (روز واقعه) را فیلمنامه منسجم و کامل بهرام بیضایی می دانند؛ کارگردانی که تفکر و اندیشه او در دهه ۵۰، به کام سینما دوستان خوش آمده بود و در دهه ۶۰ به عنوان یکی از پیش قراولان سینمای معناگرا به فعالیت خود ادامه داد و دلش می خواست فیلم را خود به تصویر بکشد. شهرام اسدی، فیلم (روز واقعه) را در سال ۱۳۷۳ به تصویر کشید. او فارغ التحصیل کارشناسی ارشد سینما از دانشگاه کالیفرنیا آمریکا است. کارگردان، درباره فیلم می گوید: لحظه به لحظه فیلم آکنده از احترام به تماشاگر است، بی آنکه به باورهای او رخت تزویر بپوشاند. همه فیلم همانند یک سمفونی است، یکپارچه و یکدست، لبریز و مالا مال از ایمان و باور راستین به حسین(ع) و راه بی بدیل او. هر حرکت بصری در آن، حرکتی مضاعف درون خود هم دارد. شما را فریب نمی دهد و احساسات شما را در بن بست های هیجانی کاذب گرفتار نمی کند. شیوه بازی بازیگرانش منحصر به فرد است، به گونه ای که از سبک بازی های پرطمطراق، عصا قورت داده و مرسوم این دسته از فیلم های تاریخی، کاملن متفاوت است. همه رنگها از شروع تا پایان، از لباس تن بازیگران گرفته تا خار و حس صحرا، تا سپیدی خاک، همه، رو به سوی او (امام حسین(ع)) خود را تنظیم کرده اند. او وفاداری خود به متن آقای بیضایی در روز واقعه را از وفاداری لارنس اولیور در «هملت» شکسپیر که مشهور عام و خاص است به مراتب بیشتر می داند. (۲) روز واقعه در سیزدهمین جشنواره فیلم فجر، سیمرخ بلورین بهترین فیلم و چهار سیمرخ بلورین در رشته های موسیقی متن، چهره پردازی، صحنه آرایی، و بهترین فیلم دوم را کسب کرد.

واقعه ی عاشور چنان در حافظه ی تاریخی جامعه تنیده شده که با شنیدن نام فیلم، مخاطب آن را به وقایعی که در عاشورا بوقوع پیوسته، مرتبط می کند. (روز واقعه) ماجرای جوان نصرانی تازه مسلمان شده ای ست به نام شبلی که به عشق راحله اسلام آورده و اینک در روز عروسی، یک روز پیش از واقعه عاشورا، آنگاه که اخبار کشتن مسلم بن عقیل می رسد، آوایی در سرش می پیچد که کمک می خواهد. شبلی پی آوا از جشن عروسی بیرون می زند و راه کوفه پیش می گیرد و به تاخت از بیابان می گذرد و در این سفر ماجراهایی از سر می گذراند؛ ولی سرانجام ساعتی پس از واقعه عاشورا به کربلا می رسد. فیلم روز واقعه توانسته یک تصویر متشخص از یک داستان تاریخی آیینی به دست دهد. از متن روان و جذابش گرفته تا بازی استادانه بازیگرانش به ویژه شجاع توری جوان و موسیقی مجید انتظامی که خود حرفهایی برای گفتن دارد. (۳) مسیر نصرانی تازه مسلمان شده در راه کوفه و شنیدن ندایی که می گوید فردا مسیح را در کربلا به صلیب می کشند. تشابهی به تنهایی امام حسین (ع) و حضرت مسیح و سرانجامی یکسان اما متفاوت و ماندگار در تاریخ، سر بر نیزه ها و به صلیب کشاندن حقیقت. (روز واقعه) نگاهی متفاوت است به واقعه کربلا از دریچه ای دیگر برای نگریستن؛ مبارزه با ستم و آزادگی؛ واقعه ای منحصر بفرد با پیامی روشن و مانا که برای ثبت آن در تاریخ می بایست، جان بر کف دست نهاد.

منابع:

۱ سید ابن طاووس، اللهوف علی قتلی الطفوف، تهران، نشر جهان، ۱۳۴۸ش، ص ۱۱۶ همشهری، پنج شنبه ۶ شهریور ۱۳۹۹. ۳. اردشیری، مجتبی، ماجرای روز واقعه، ۲۱ مرداد ۱۴۰۰ کتاب نیوز، زعفرانی، سعید، یادواره ای برای حق طلبی و تظلم خواهی، ۲۸ مرداد ۱۴۰۰

استان گیلان

گاهنامه ادبی شکوه واژه ها

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
موسسه آموزش عالی جهاد دانشگاهی واحد گیلان

ویژه نامه ماه محرم الحرام
۱۴۴۴

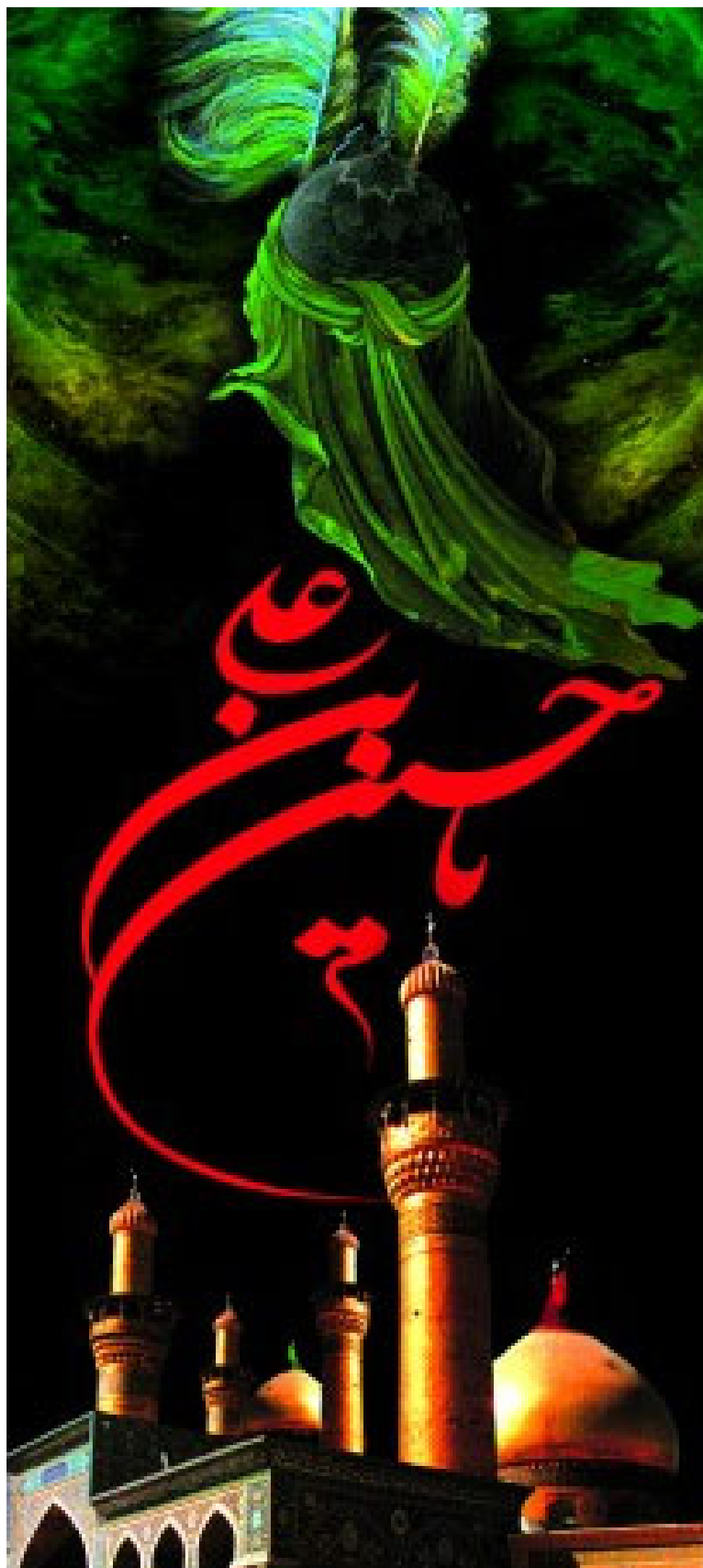
شماره: سیزدهم

۱۴۰۱/۰۵/۲۳

سال: سوم

تصاویر عاشورایی

عکاس: امین ابراهیمی خیمه سری (کارشناس ارشد معماری از موسسه آموزش عالی جهاد دانشگاهی گیلان)

استان گیلان

گاهنامه ادبی شکوه واژه ها

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
موسسه آموزش عالی جهاد دانشگاهی واحد گیلان

ویژه نامه ماه محرم الحرام
۱۴۴۴

شماره : سیزدهم

۱۴۰۱/۰۵/۲۳

سال : سوم

تصاویر عاشورایی

عکاس: امین ابراهیمی خیمه سری (کارشناس ارشد معماری از موسسه آموزش عالی جهاد دانشگاهی گیلان)

موسسه آموزش عالی جهاد دانشگاهی کیلان

معاونت دانشجویی و فرهنگی

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَبَا عَبْدِ اللَّهِ الْحُسَيْنِ

